

nastalo znechucení a ochotníci přestali hrát. Div. dění města v 1. pol. 19. stol. popsal ve svých memoárech lékárník Josef Kra-
mář (1814-1895).

Zcela výjimečný charakter měl ochotnický spolek ve Vysokém nad Jizerou, který se ustavil v roce 1836 na jakési družstevně podnikatelské základně. Ochotníci tu hrávali na díly, dělili si mezi sebou zisk z představení (pokud ovšem nehráli pro dobročinný účel). Divadlo bylo majetkem zakládajících členů, kteří je vybudovali, a majetková práva se přenášela i na jejich potomky. Herci, kteří k spolku přistoupili později, musili vždy odevzdat něco ze svých příjmů zakladatelům. Zakladatelé, skupina místních řemeslníků, živnostníků a inteligence, byli tedy divadelními podnikateli. Na podobném principu byly v některých obcích organizovány i tradiční lidové velikonoční hry.

František Černý, DČD II, s. 296.

Dne 5. dubna 1837

Jest neděle. Sedíme v divadle vysockém... Hudba přestala, zvoneček zazněl a opona se vyfírnula. Němé ticho se způsobilo mezi diváky. Musím aspoň říci, co se hrálo. Byl hrán kus Klíperův v pěti dějstvích pod názvem Loupež. Zkrátka abych úsudek pronesl, neučinili všichni herci zadost. Někdě by byl hrál, neuměl nazpaměť. Jiný uměl nazpaměť, a neuměl to prodat... Herci pro pláč děti neslyšeli náповědu. Diváci se mrzeli s komendanty a komendanti s diváky. Vtom bylo čtvrté jednání. Náповědovi nevědomky dohořela svíčka a druhou zvrátil loupežník. Bylo tma, přestala komedie, lid bublal, šramotil...

Z deníku Věnceslava Metelky.

Div. zařízení koupilo 1850 město, zaplatilo pohledávky a stalo se jeho vlastníkem. Činnost obnovil místní kaplan spisovatel Jos. Al. Koubl (1825-1886, autor epigramů, humoristické literatury a her pro děti, ve V. působil 1859-1870. Reálným modelem pro postavu mladého vlasteneckého kaplana z Vysokého v Raisových Zapadlých vlastencích). Sestavil a vedl opět dobrý soubor, též představení pro děti a mládež. Podnítil 1861 zal. *Zpěváckého spolku*

PODIVNÁ ZÁPŘEŽ ■ Ve vysockém muzeu je zajímavý snímek, který reprodukuje. Podivná společnost zapřažená do poštovního vozu tam hraje svou tragikomedii. Když uprostřed první světové války museli na frontu i koně, došlo také na toho, který tahával vůz vysoké pošty. Poštovník Karel Schröter s tím samozřejmě nesouhlasil, ale nic naplat. I nechal zhotovit tuto fotografii a poslal ji s ironickým komentářem na c. k. nadřazený úřad. Že mu pryč nic jiného nezbyvá. Vedle členů jeho rodiny je první vpravo Růžena Nisková, pozdější národní umělkyně Národního divadla. Patřila také do příbuzenské rodiny pana poštovníka. -mk-

883 / Podivná zápřež. Dobový obrázek z vysockého muzea.

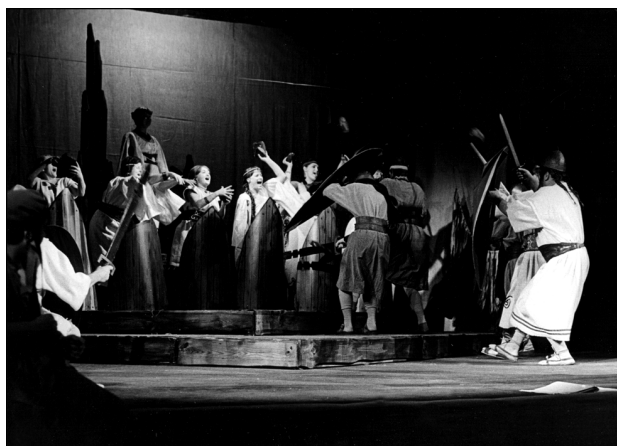
Krakonoš. 1871 zal. *SDO Přemysl*, začaly se hrát ve větší míře opery a operety. 1880 zřízeno nové jeviště, v. Brzobohatý z Liberce. 1876 velké oslavy 100 let div. činnosti. 1882 se Přemysl spojil se Zpěváckým spolkem Krakonoš v *Pěvecko-DJ Krakonoš*. V nové radnici pořízeno nové jeviště. Pro ně opona Jana Falky (Založení města), později v divadle, viz s. 20. V letech 1884-1886

884 / *Komedyje vo dvouch kupcích a Židoj Šilokoj*, režie M. Hejralová, 1984.

dramatizace Verneova románu Cesta kolem světa, vysocké divadlo proslavila po celých Čechách. Ještě 1907 se hrála 19x, 1913-1914 11x a několikrát 1926. Zajížděli do okolních míst a zvali k hostování jiné soubory. Na poč. 20. stol. jako výtvarník příležitostně ak. mal. K. V. Muttich. Do 1924 se hrálo v radnici. 1925 otevřeno samostatné divadlo, majitel Pěvecko-DJ Krakonoš. Obnovena bohatá činnost včetně LD. 1936 oslavy 150. výročí ODi. 1944 120 členů.

Od 1948 Krakonoš začleněn jako DS OB. Do 1961 nejhranější hry Cesta kolem světa 64x, Strakonický dudák 18x, Lucerna 14x, Žižkova smrt. Vedle insc. uvedených na KDP např. 1982 Sen o křídloce (K. Svoboda), 1984 A jitra jsou zde tichá, 1985 Fuente Ovejuna, 1986 Strakonický dudák, r. jh. Karel Palouš, Realistické divadlo Praha, 1990 Betlémská hvězda. Mimořádný ohlas v 80. a 90. letech 20. stol. insc. podkrkonošských sousedských her (mj. v úpravách J. Kopeckého a r. K. Palouše). 1983 Komedyje vo dvouch kupcích a Židoj Šilokoj, 1986 Nová komedie o Libuši a dívčí vojně, 1990 Betlémská hvězda (Komedie o hvězdě), 1992 Komedie o umučení. Hrány též na zájezdech. (Zájezd do NSR a Holandska uprostřed 80. let zakázán odborem kultury KNV v Hradci Králové proto, že v souboru byly manželské páry a věřící lidé. Neúčast se pořadatelům zdůvodnila tím, že v souboru vypukla žloutenka.) Od 1991 opět DJ Krakonoš. 1996 velké oslavy dvou set let ochotnického divadla v místě.

885 / *Inscenace k 200. výročí ochotnického divadla ve Vysokém. Vodsedálek, Kopecký: Nová komedyje o Libuši*, 1986, režie Pavel Hora, 1986.